

Szigorlati tétel 2025

Összeállította: Bereczki Szilvia, Pál Judit, Kelecsényi Rita és Rékasi Nikolett

Elméleti kérdések

1. Ismertesse Piaget szakaszelméletének főbb jellemzőit, röviden, majd a fejlődési átmeneteket jobban láttató, Bruner és Piaget által megfogalmazott reprezentációs megközelítést. Hozza összefüggésbe játéktevékenységek jellemzőivel az alábbi játékeszközök sajátosságait:
 - Kéjfeljancsi,
 - Babaház/vár-katonákkal,
 - Rókanyomon társasjáték.
2. Mit jelentenek az alábbi fogalmak: modularitás (Jerry Fodor), reprezentáció, (Jerome Bruner), reprezentációs újraírás, modularizáció (Annette-Karmiloff Smith)
3. Ismertesse az andersoni modellt (Mike Anderson) szerkezetét, kiemelve a fejlesztési oldal moduljainak fejleszthetőségét, példákkal!
4. Válasszon ki egy fogyatékosági csoportot és röviden mutassa be! (tanulási akadályozottság, értelmi akadályozottság, autizmus spektrum zavar, látássérülés, mozgáskorlátozottság, hallássérülés, beszéd fogyatékoság)
5. Egy viselkedés kapcsán milyen objektív szempont(ok) mentén lehet meghatározni, hogy kihívást jelent-e, illetve problémás viselkedésnek tekinthető-e?
6. A Diagnosztikus Fejlődési Rendszer (DIFER) által meghatározott hét kritikus elemi készség bemutatása; a tesztrendszer felépítése és használata; a diagnosztikus értékelésben rejlő lehetőségek.
7. Az egyéni fejlesztési terv fogalma, céljai, tartalmi és formai követelményei, megvalósulásának szakaszai, elkészítésének lépései
8. Kérem, hogy ismertesse az egyetemes tervezés a tanulás területén (Universal Design for Learning, UDL) kérdéskört Fazekas Ágnes cikke segítségével!

Gyakorlati kérdések

1. Egy gyermek az óvodai csoportban már hetek óta napi szinten rugdossa társait és lerombolja a Lego kockákból konstruált építményeket. Mit tanácsolna az óvodapedagógusoknak, illetve milyen lépéseket tennie annak érdekében, hogy a gyermek kihívást jelentő viselkedésének előfordulási gyakorisága csökkenjen?
2. Válasszon kettőt az elemi készségek (DIFER) közül és gyakorlati példákon keresztül mutassa be a fejlesztési lehetőségeiket!
3. Tervezzon meg egy osztálytermet a UDL alapelveit figyelembe véve!
4. Válasszon ki egyet az óvodás korban leggyakrabban előforduló részképesség problémák közül. Ismertesse a lehetséges okait, illetve azt, hogy hogyan nyilvánulhat meg a gyermek mindennapjaiban. Mutassa be, hogy milyen módszerekkel, mérőeszközökkel lehetséges meghatározni az elmaradás tényét és mértékét. Állítson össze egy egyéni és egy kiscsoportos szervezeti formában végezhető fejlesztő feladatot (feladatokat) a választott részképesség fejlesztésére. Ismertesse a fejlődés követésének, mérésének lehetőségeit!
5. Hogyan építi be a differenciálást az óvodai csoportfoglalkozásba BTMN-es gyerekek esetében? (általánosságban) Vázolja röviden egy-egy példával, hogy hogyan alkalmazza a kiemelt bánásmódot az alábbi szituációkban:

- a. egy vizuális nevelés (rajzolás, festés, mintázás, kézi munka) foglalkozáson a finommotorika fejlesztés differenciálására
 - b. egy mesélés-verselés foglalkozáson a figyelemkoncentrációs problémával küzdő gyermekeknél
 - c. egy mozgás foglalkozáson az idegrendszeri éretlenséget (koordináció és egyensúlyproblémák) mutató gyermekeknél.
6. Válasszon ki két fejlesztési területet az alábbiak közül, és mutasson be néhány fejlesztő játékot, tevékenységet, amelyekkel ezek a területek fejleszthetők, figyelembe véve az életkort.
- Mozgáskoordináció
 - Térbeli tájékozódás
 - Auditív-verbális észlelés, feldolgozás
 - Vizuális észlelés, feldolgozás
 - Nyelvi játékok, szókincs bővítés
 - Kognitív funkciók
 - Gondolkodási műveletek
 - Önbizalom, önértékelés, érzelmi kontroll
7. Válasszon ki egy osztályfokot és beszéljen arról, hogy milyen lehetőségei vannak az adott osztályfokban a differenciált és kooperatív tanulásszervezésre!